Dosar nr.2a-259/2024 judecătoria Bălţi, sediul Central, judecător S.Dubceac

D E C I Z I E

06 februarie 2025
mun.Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord

În componenţa:
Preşedintele şedinţei Stanislav Grosu
Judecătorii Alina Ţihonschi şi Radu Holban
Grefier Natalia Pasat

examinând în şedinţă publică apelul declarat de IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi împotriva hotărârii Judecătoriei Bălţi, sediul central din 11 decembrie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi către Albot Eugenia privind încasarea plăţilor salariale achitate neîntemeiat, încasarea contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii şi încasarea cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă :

Pretenţiile reclamantului:

1. La data de 29 august 2023, IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Eugeniei Albot privind încasarea plăţilor salariale achitate neîntemeiat pe anii 2021-2022 în sumă de 20.254,94 lei, încasarea contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pe anii 2021-2022 în sumă de 4.861,18 lei şi încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a declarat că, la data de 06 decembrie 2022 Direcţia Generală Teritorială Nord a Centrului Naţional Anticorupţie examinând materialul privind pretinsele acţiuni ilegale ale factorilor de decizie din cadrul Instituţiei Medico-Sanitare Publice „Spitalul de Psihiatri Bălţi”, a solicitat prin scrisoarea nr.12-5183 adresată Spitalului de Psihiatrie Bălţi, prezentarea copiilor autentificate a documentelor mai multor salariaţi, inclusiv şi Albot Eugenia şi anume: 1. Cerere depusă pentru cumularea funcţiilor în cadrul spitalului pe perioada 2021-2022; 2. Ordinele emise pentru cumularea funcţiilor de către persoanele menţionate; 3. Actele cu privire la calcularea şi achitarea sporurilor pentru cumularea funcţiilor de către persoanele enumerate, pentru perioada 2021-2022.
3. Respectiv, la solicitarea Direcţiei Generale Teritoriale Nord a Centrului Naţional Anticorupţie nr.3766 din 09 decembrie 2022, de către Direcţia Evaluare şi Monitorizare din cadrul Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină a fost efectuată evaluarea tematică planificată la IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi cu întocmirea Raportului de evaluare nr.10-07/29 din 07.07.2023. Aşadar, prin evaluarea aspectelor expuse în demersul CNA DGT Nord şi verificând ordinele de angajare, contractele individuale de muncă, procesele verbale cu privire la evaluarea performanţelor individuale ale muncii angajaţilor, s-a constatat că angajatul Albot Eugenia a beneficiat pe perioada anilor 2021-2022 de plăţi salariale (salariu tarifar, supliment pentru suplinirea funcţiei, indicatori de performanţe profesionale individuale în muncă) calculate şi achitate neîntemeiat în sumă de 20.254,94

lei. Totodată de la aceste plăţi salariale au fost calculate contribuţii de asigurări sociale de stat obligatorii pe anii 2021-2022 în sumă de 4.861,18 lei. Susţine că aceste sume au fost calculate şi achitate în beneficiul pârâtului Albot Eugenia contrar prevederilor art.156 din Codul Muncii RM, Hotărârii Guvernului RM nr.837 din 06 iulie 2016 pentru aprobarea „Regulamentului privind salarizarea angajaţilor din instituţiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală.

4. Susţine că, suma totală a plăţilor salariale calculate şi achitate neîntemeiat constituie 20.254,94 lei, iar suma totală a contribuţiilor de asigurări sociale obligatorii de stat constituie 4.861,18 lei, totalmente valoarea acţiunii pretinse constituie 25.116,12 lei.

5. Invocă reclamantul că, anterior DGT Nord CNA prin demersul nr.12/621 din 09 februarie 2022 a solicitat de la CNAM efectuarea unei evaluări la IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi, „privind legalitatea cumulării funcţiilor şi îndeplinirii prin cumul de către angajaţii spitalului, corectitudinea calculării cuantumului sporurilor pentru cumularea de funcţii, corectitudinea calculării premiilor şi altor drepturi salariale acordate suplimentar la salariul de bază". Ca rezultat s-a constatat că, „factorii de decizie a Prestatorului, în anii 2020-2021, contrar prevederilor actelor normative în vigoare, au stabilit şi acordat retribuţii angajaţilor IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi în sumă de 280.870,01 lei, fapt ce contravine prevederilor art.14 alin.(5) din Legea nr.1585-XIII din 27 februarie1998 „Cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală". Ca urmare a acestor evenimente de către CNA a fost investigat cazul ce a generat o cauză penală, iar prin sentinţa Judecătoriei Bălţi din 17 iunie 2022 menţinută prin Decizia Curţii de Apel Bălţi din 30 noiembrie 2022, fosta directoare a IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi, Valentina Şchiopu a fost condamnată în baza art.327 alin.(2) lit.b[1]) Cod Penal RM.

6. Mai mult ca atât, Inspecţia Financiară în urma controlului total efectuat pe perioada anilor 2018-2022 la IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi a constatat încălcări ce ţine de cheltuieli de calcularea şi achitarea suplimentului pentru cumularea de funcţii. La 07 iunie 2023 Inspecţia Financiară a înaintat Prescripţie „Cu privire la lichidarea iregularităţilor constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi", prin care se solicită: de asigurat restituirea cheltuielilor neîntemeiate în sumă totală de 724.000,90 lei, în conformitate cu actele normative în vigoare.

7. Susţine reclamantul că, IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi i-a adresat somaţie (scrisoarea nr.03-19/558 din 14 iunie 2023) pârâtului, prin care a solicitat restituirea sumelor pretinse şi soluţionarea litigiului pe cale amiabilă, însă pârâtul nu a reacţionat. Repetat reclamantul a mai expediat o somaţie (03-19/706 din 19 iulie 2023) în adresa pârâtului prin care s-a solicitat soluţionarea amiabilă a litigiului, cu restituirea sumelor pretinse în casieria instituţiei. Deci, IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi i-a propus pârâtului soluţionarea amiabilă a litigiului şi i-a fost acordat suficient termen de restituire a mijloacelor băneşti pretinse.

8. Nefiind de acord cu cerere de chemare în judecată, la data de 04 octombrie 2023 pârâta Albot Eugenia a depus în instanţa de judecată referinţă, prin care a invocat că timp de 33 ani a activat în IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi, în perioada căreia au fost efectuate mai multe controale de la CNAM şi inspecţia Financiara şi niciodată nu s-au depistat careva erori la calcularea salariului său. Susţine că, reclamantul nu a prezentat la materialele cauzei nici un calcul care ar demonstra prejudicierea Spitalului de Psihiatrie Bălţi cu suma de 25.116,12 lei şi nici nu a specificat ce încălcări anume au fost efectuate de pârâtă.

Menţionează că, în corespundere cu prevederile art.148 alin.(5) Codul muncii, salariul plătit în plus salariatului de către angajator (inclusiv în cazul aplicării greşite a legislaţiei în vigoare) nu poate fi urmărit, cu excepţia cazurilor unor greşeli de calcul. În baza celor expuse, solicită respingerea cereri de chemare în judecată depusă de reclamant ca neîntemeiată.

Poziţia instanţei de fond:

9. Prin hotărârea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 11 decembrie 2023 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi către Albot Eugenia privind încasarea plăților salariale achitate neîntemeiat, încasarea contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii şi încasarea cheltuielilor de judecată.

Solicitarea apelantului:

10. Nefiind de acord cu soluţia instanţei de fond, la data de 12 decembrie 2024 IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanţe, solicitând admiterea integrală a acţiunii.

11. La data de 06 martie 2024 apelantul a depus apel motivat, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 11 decembrie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acţiunea să fie admisă.

Argumentele părţilor:

12. În susţinerea apelului, apelantul IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi a invocat, că nu este de acord cu poziţia instanţei de fond, o consideră ilegală şi neîntemeiată şi pasibilă de casare. Menţionează că, raportul de evaluare nr.10-07/29 din 07 aprilie 2023 al CNAM este unul depersonalizat şi nu indică expres asupra personalului, angajaţilor la direct, care să pretindă că au beneficiat de plăţi salariale nejustificate, limitându-se la indicarea iniţialelor mai multor persoane, însă, instanţa nu a luat în considerare că, raportul nominalizat este un act administrativ, emis de Autoritatea Publică competentă în domeniu, care a produs efecte juridice, fiind în vigoare, nefiind contestat, anulat în tot sau în parte, făcând referire la fiecare persoană în parte, a răspuns la întrebările puse prin demersul CNA DGT Nord, unde sunt enunţate persoanele cu obiectul pricinii.

13. Învederează, că la pagina nr.15 a raportului de evaluare sunt indicate iniţialele A.E. (Albot Eugenia) angajată a Serviciului Juridic cu specificarea sumelor calculate şi achitate neîntemeiat pe perioada anului 2021 - 16.754,94 lei, contribuţii de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de 4.021,18 lei, respectiv, pe anul 2022 plăţi salariale achitate neîntemeiat constituie 3.500,00 lei, contribuţii de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de 840,00 lei, fiind un act public, care se publică pe pagina WEB a CNAM, respectând prevederile Legii nr.133 din 08 iulie 2011 „Privind protecţia datelor cu caracter personal”.

14. Mai indică apelantul că, nu este de acord cu aprecierea instanţei precum că, în raportul de evaluare nu este constatată vinovăţia Eugenei Albot de prejudiciere a instituţie, fără a lua în considerare că, Compania Naţională de Asigurări în Medicină nu are împuterniciri de stabilire a vinovăţiei persoanei culpabile.

15. În conformitate cu prevederile art.12 alin.(3) lit.c) al Legii nr.1585 din 27 februarie 1998 „Cu privire la asigurarea obligatoriei de asistenţă medicală”, compania este în drept „să evalueze şi să monitorizeze corespunderea cu clauzele contractului de

acordare a asistenţei medicale (de prestare a serviciilor medicale) a volumului, termenelor, calităţii şi costului asistenţei medicale acordate persoanelor asigurate, precum şi gestionarea mijloacelor financiare provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală, în limita serviciilor medicale contractate".

16. În continuare îşi exprimă dezacordul cu cele reţinute de instanţa de fond precum că Raportul de evaluare al CNAM nicidecum nu reflectă legătura între aspectele constatate şi obligaţiunea pârâtei Albot Eugenia de restituire a sumelor pretinse, or reclamantul consideră o legătură directă, deoarece în demersul CNA sunt reflectate nemijlocit persoanele care au beneficiat de plăţi salariale achitate neîntemeiat sub formă de „supliment pentru cumularea funcţiilor temporar vacante", constatate şi confirmate cu certitudine prin Raportul de evaluare nominalizat, fiind o probă incontestabilă în cadrul examinării cauzei.

17. Menţionează că, Inspecţia Financiară a efectuat un control pe perioada anilor 2018-2022 la IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi, ca urmare a fost emisă prescripţia nr.25-15-10/1574 din 07 iunie 2023 „Cu privire la lichidarea iregularităţilor constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi", prin care s-a cerut asigurarea restituirii cheltuielilor neîntemeiate în sumă totală de 724,9 mii lei, în conformitate cu actele normative în vigoare, însă instanţa de fond nu a ţinut cont de faptul că această sumă s-a acumulat ca plăţi achitate neîntemeiat sub formă de „supliment pentru cumularea de funcţii temporar vacante" constatate prin raportul de evaluare a CNAM cu elucidarea aspectelor solicitate la demersul CNA DGT Nord în care au fost incluse un şir de angajaţi, inclusiv şi Albot Eugenia. În privinţa fiecărui angajat solicitat în demersul CNA DGT Nord care au fost nominalizaţi în actul de control (Raport de evaluare CNAM), au fost înaintate acţiuni civile pentru încasarea sumelor pretinse, suma per total reflectată în prescripţia atât a Inspecţiei Financiare cât şi a Pretenţiei CNAM Nr.01-01/1803 din 24.05.2023 „Cu privire la rezultatele evaluării efectuate la IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi”.

18. În continuare susţine că, instanţa de fond a acordat o apreciere greşită circumstanţelor cauzei ce ţin de prejudicierea IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi prin faptul că un şir de salariaţi au beneficiat de plăţi sub formă de „supliment pentru cumularea funcţiilor temporar vacante", inclusiv şi pârâta Albot Eugenia. Aşadar în conformitate cu „Regulamentul privind evaluarea şi monitorizarea prestatorilor de servicii medicale şi farmaceutice, încadraţi în sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală" aprobat prin Ordinul directorului general al CNAM nr.18-A din 25.01.2023, în scopul executării Legii nr.1585 din 27.02.1998 „Cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală", noţiune de prejudiciu constituie - dauna cauzată Fondurilor de Asigurare Obligatorie de Asistenţă Medicală (FAOAM) prin prezentarea spre achitare a documentelor de plată neautentice, a dărilor de seamă cu includerea serviciilor, care de fapt nu au fost acordate, sau nu trebuiau să fie achitate din FAOAM în conformitate cu prevederile programului unic, sau care au fost acordate în alt volum, inclusiv mijloace dezafectate. Respectiv mijloace dezafectate reprezintă - mijloacele FAOAM utilizate în alte scopuri decât cele stabilite conform actelor normative privind Sistemul de Asigurări Obligatorii de Asistenţă Medicală (SAOAM) şi contractul de acordare a asistenţei medicale (de prestare a serviciilor medicale) în cadrul Asigurării Obligatorii de Asistenţă Medicală/contractului privind eliberarea medicamentelor şi/sau dispozitivelor medicale compensate din FAOAM.

19. Mai mult ca atât, susţine că, potrivit contractului nr.05-08/14 din 31 decembrie 2021 încheiat între CNAM şi IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi „De acordare a asistenţei

medicale (de prestare a serviciilor medicale) în cadrul asigurării obligatorii de asistenţă medicală" p.5 prevede că, prestatorul de servicii este obligat să repare prejudiciile cauzate CNAM prin dezafectarea mijloacelor financiare primite de la FAOAM pentru alte scopuri decât cele stabilite conform actelor normative privind FAOAM şi Contractului. Mărimea prejudiciului constituie suma dezafectată. În cazul confirmării prin Raport de evaluare, întocmit de structurile abilitate ale CNAM a prejudiciului, sumelor dezafectate, în contextul relaţiilor contractuale precedente, sumele prejudiciate, inclusiv, penalitatea, vor fi reflectate în evidenţa contabilă conform pretenţiei emise de CNAM, în scopul reţinerii acestora de către CNAM din contul transferurilor ulterioare.

20. În consecinţă, reclamantul susţine că, instanţa de fond a acordat prioritate probelor prezentate de pârât, ignorându-le pe cele prezentate de reclamant, neluându-se în consideraţie că pârâta Albot Eugenia a beneficiat de plăţi salariale sub formă de „supliment achitat pentru cumularea funcţiei vacante" mai mult decât permite legislaţia în vigoare, angajatul ce activează în zi poate deţine doar 1,5 unităţi funcţie, ce după părerea apelantului constituie prejudiciu FAOAM, care au fost retrase de către CNAM din contul IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi, şi nicidecum sume achitate în plus salariatului, care nu pot fi urmărite conform art.148 din Codul Muncii.

21. În şedinţa de judecată a instanţei de apel părţile, fiind legal citate, nu s-au prezentat. Prin cerere, IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa. Prin urmare, Colegiul civil în conformitate cu prevederile art.379 CPC a dispus examinarea cauzei în lipsa părţilor absente.

Aprecierea instanţei de apel.

22. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive:

23. În conformitate cu art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

24. Conform art.373 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

25. În corespundere cu art.6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea

materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.

26. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

27. Colegiul Civil reţine, că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

28. Raportând dispoziţiile normelor sus citate la circumstanţele cauzei, evaluând soluţia primei instanţe prin prisma raţionalismului pretenţiilor înaintate în raport cu circumstanţele de fapt şi de drept invocate, instanţa de apel consideră, că concluzia instanţei de fond este una corectă, din motivele ce succed:

29. Tot materialul probant atestă faptul că, obiect al litigiului constituie încasarea din contul Eugeniei Albot a plăţilor salariale în sumă de 20.254,94 lei şi a contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de 4.861,18 lei, achitate neîntemeiat pe perioada anilor 2021 - 2022, precum şi încasarea taxei de stat achitate la depunerea acţiunii în instanţa de judecată.

30. Respectiv, din actele pricinii, instanţa de apel constată că, la data de 06 decembrie 2022, în legătură cu necesitatea apărută, prin scrisoarea nr.12-5183 a Direcţiei Generale Teritoriale Nord al CNA adresată directorului interimar IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi Deliu Olesea, s-a solicitat expedierea în adresa Direcţiei a copiilor autentificate şi anume: de pe cererile depuse de către angajaţii IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi, inclusiv şi a pârâtei Albot Eugenia, pentru cumularea funcţiilor în cadrul Spitalului pe perioada 2021-2022; a ordinelor emise privind cumularea funcţiilor de către persoanele sus-menţionate pe perioada 2021-2022; a actelor cu privire la calcularea şi achitarea sporurilor pentru cumularea funcţiilor de către persoanele enumerate (inclusiv pârâta), pe perioada 2021-2022; a tabelelor de evidenţă a utilizării timpului de muncă doar în privinţa angajaţilor Bujeniţa Rada şi Spînu Sabina; a actelor cu privire la calcularea şi achitarea drepturilor salariale în beneficiul angajaţilor Bujeniţa Rada şi Spînu Sabina; actele cu privire la angajarea/eliberarea din serviciu a angajaţilor doar în privinţa angajaţilor Bujeniţa Rada şi Spînu Sabina, precum şi alte acte şi informaţii după caz (f.d.9-10).

31. La data de 07 aprilie 2023 Direcţia Evaluare şi Monitorizare din cadrul Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină a întocmit Raportul de evaluare nr.10-07/29, abordând tematica: a) respectarea prevederilor Contractului de acordare a asistenţei medicale în cadrul asigurării obligatorii de asistenţă medicală, pentru anul 2022; b) utilizarea mijloacelor financiare alocate din fondurile asigurării obligatorii de asistenţă medicală; c) evaluarea volumului serviciilor medicale prestate persoanelor refugiate din Ucraina şi a cheltuielilor aferente; d) evaluarea aspectelor expuse în demersul CNA DGT Nord nr.3766 din 09.12.2022 (f.d.11-38).

32. În conţinutul Raportului de evaluare nr.10-07/29 din 07 aprilie 2023, Direcţia a evaluat cheltuielile pentru retribuirea muncii pentru anul 2022 constatând că, prestatorul IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi în perioada supusă evaluării a admis calcularea şi achitarea plăţilor cu caracter stimulator sub formă de indicatori de performanţă, unor angajaţi ai

instituţiei, în lipsa stabilirii concrete, pe categorii de personal, a suplimentului pentru performanţe individuale şi a evaluării îndeplinirii indicatorilor de performanţă, fiind suportate cheltuieli neregulamentate, în sumă totală de 9.196,32 lei şi contribuţii de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de 2.207,12 lei.

33. La capitolul „Evaluarea aspectelor expuse în demersul CNA DGT Nord cu nr.3766 din 09 decembrie 2022 şi nr.918 din 21 martie 2023", Direcţia a conchis faptul că: Evaluarea cheltuielilor pentru retribuirea muncii angajaţilor A.E., şi S.O., colaboratori ai Serviciului juridic, care în perioada anilor 2021-2022 au ocupat câte 1,5 unităţi. Pe parcursul anilor 2021-2022, dna A.E., a beneficiat de supliment în mărime de 100% pentru îndeplinirea obligaţiilor de muncă pe perioada concediilor medicale şi de odihnă a doamnei S.O., iar dna S.O., a beneficiat de supliment în mărime de 100% în luna septembrie 2021 şi 50% în lunile noiembrie 2021 şi iunie 2022 pentru îndeplinirea obligaţiilor de muncă pe perioada concediilor medicale şi de odihnă a doamnei M.A., iar în luna ianuarie 2022, 100% pentru îndeplinirea obligaţiilor de muncă pe perioada concediului de odihnă a dlui S.S.

34. De asemenea, se reţine faptul că, angajaţilor A.E., şi S.O., în perioada anilor 2021-2022 le-au fost calculate indicatori de performanţă peste 15% contrar prevederile pct.16 din Regulamentul privind salarizarea angajaţilor din instituţiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.837 din 06 iulie 2016 şi prevederile pct.14 şi pct.17 din anexa nr.3 la Ordinul Ministerului Sănătăţii nr.588 din 18 iulie 2016 cu privire la implimentarea Hotărârii Guvernului nr.837 din 06 iulie 2016, în sumă de 40.898,42 lei şi contribuţii de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de 9.815,62 lei, inclusiv: pentru A.E., în anul 2021 suma de 16.754,94 lei şi contribuţii de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de 4.021,18 lei; în anul 2022 suma de 3.500,00 lei şi contribuţii de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de 840,00 lei.

35. Potrivit aceluiaşi Raport, se constată că, Direcţia a abordat mai multe aspecte legate de cheltuielile şi finanţele instituţiei, astfel că, la capitolul „Structura datoriilor şi posibilităţile de stingere a acestora" a indicat că, la 31 decembrie 2022 prestatorul IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi a înregistrat datorii atribuite la FAOAM în sumă de 8.642.496,17 lei. Datoriile au fost structurate, astfel că la lit.a) datorii aferente cheltuielilor de personal constituie suma de 7.980.990,18 lei, sau 92,35 % din datoriile totale ale IMSP [...].

36. Respectiv, la data de 07 iunie 2023 Inspecţia Financiară din cadrul Ministerului Finanţelor a emis prescripţia nr.25-15-10/1574 cu privire la lichidarea iregularităţilor constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi, adresată inclusiv Consiliului administrativ IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi.

37. La data de 14 iunie 2023 cu nr.03-19/558 şi, ulterior, la data de 19 iulie 2023 cu nr.03-19/706, IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi a expediat în adresa Eugeniei Albot somaţii prin care a adus la cunoştinţa angajatei că în urma evaluării efectuate de CNAM au fost constatate încălcări ce ţin de cheltuieli neîntemeiate pentru retribuirea muncii angajaţilor, pârâta beneficiind pentru anii 2021-2022 de plăţi salariale în sumă de 20.254,94 lei şi contribuţii sociale de stat obligatorii în sumă de 4.861,18 lei. A fost menţionat faptul că, plăţile enumerate au fost achitate contrar prevederilor Codului muncii şi a Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.837 din 06 iulie 2016, fiind solicitată achitarea plăţilor enumerate în casieria IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi în termen de 10 zile şi, respectiv, 5 zile calendaristice, în scopul soluţionării amiabile a litigiului. Somaţia a fost recepţionată de partea pârâtă la data de 31 iulie 2023, însă lăsată fără atenţie.

38. Ca urmare, la data de 29 august 2023 IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi s-a adresat în instanţa de judecată cu cerere de chemare în judecată către Albot Eugenia prin care a solicitat încasarea sumei de 20.254,94 lei cu titlu de plăţi salariale şi sumei de 4.861,18 lei cu titlu de contribuţii sociale de stat obligatorii, ca fiind calculate şi achitate pârâtei contrar prevederilor art.156 Codul muncii şi HG nr.837 din 06 iulie 2016.

39. Prin hotărârea Judecătoriei Bălţi, sediul Central din 11 decembrie 2023 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi către Albot Eugenia privind încasarea plăților salariale achitate neîntemeiat, încasarea contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii şi încasarea cheltuielilor de judecată.

40. Nefiind de acord cu soluţia instanţei de fond IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi a contestat-o cu apel.

41. Verificând argumentele apelului Colegiul civil consideră justă concluzia instanţei de fond privind respingerea solicitării IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi privind încasarea plăţi salariale achitate neîntemeiat în mărime de 20.254,94 lei; încasarea contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în mărime de 4.861,18 lei şi încasarea cheltuielilor de judecată de la Albot Eugenia.

42. Aşa dar, Colegiul reţine, că în sensul art.2 alin.(2) din Codul muncii, prezentul cod reglementează totalitatea raporturilor individuale şi colective de muncă, controlul aplicării reglementărilor din domeniul raporturilor de muncă, jurisdicţia muncii, precum şi alte raporturi legate nemijlocit de raporturile de muncă.

43. Potrivit art.9 alin.(1) Codul muncii, salariatul are dreptul: b) la muncă, conform clauzelor contractului individual de muncă; d) la achitarea la timp şi integrală a salariului, în corespundere cu calificarea sa, cu complexitatea, cantitatea şi calitatea lucrului efectuat.

44. Conform art.128 alin.(1) Codul muncii, salariul reprezintă orice recompensă sau câştig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.

45. Potrivit art.155 alin.(1) Codul muncii, salarizarea cumularzilor se efectuează pentru munca realmente prestată sau timpul efectiv lucrat. (2) Mărimea salariului tarifar sau a salariului funcţiei pentru cumularzi, precum şi mărimea premiilor, a sporurilor, a adaosurilor şi a celorlalte recompense, determinate de condiţiile de salarizare, se stabilesc în contractul colectiv sau individual de muncă şi nu pot depăşi mărimile prevăzute pentru ceilalţi salariaţi din unitatea respectivă.

46. În temeiul art.156 alin.(1) Codul muncii, salariaţilor care, în afară de munca lor de bază, stipulată în contractul individual de muncă, îndeplinesc, la aceeaşi unitate, o muncă suplimentară într-o altă profesie (funcţie) sau obligaţiile de muncă ale unui salariat temporar absent, fără a fi scutiţi de munca lor de bază (în limitele duratei normale a timpului de muncă stabilite de prezentul cod), li se plăteşte un spor pentru cumularea de profesii (funcţii) sau pentru îndeplinirea obligaţiilor de muncă ale salariatului temporar absent. (2) Cuantumul sporurilor pentru cumularea de profesii (funcţii) se stabileşte de părţile contractului individual de muncă, dar nu poate fi mai mic decît 50 la sută din salariul tarifar (salariul funcţiei) al profesiei (funcţiei) cumulate. Plata sporului pentru cumularea de profesii (funcţii) se efectuează fără restricţii, în limitele mijloacelor destinate retribuirii muncii. (3) Mărimea concretă a sporului pentru îndeplinirea obligaţiilor de muncă ale salariatului temporar absent se stabileşte în funcţie de volumul real de lucrări executate, dar nu poate depăşi 100 la sută din salariul tarifar sau de funcţie al salariatului absent. În cazul în care obligaţiile salariatului temporar absent sînt îndeplinite de mai mulţi

salariaţi, cuantumul sporului se stabileşte proporţional cu volumul lucrărilor executate de fiecare din ei, în limitele salariului tarifar sau de funcţie al salariatului absent.

47. De asemenea, potrivit art.148 alin.(1) Codul muncii, reţinerile din salariu se pot face numai în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative. (2) Reţinerile din salariu pentru achitarea datoriilor salariaţilor faţă de angajator se pot face în baza ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) acestuia: a) pentru restituirea avansului eliberat în contul salariului; b) pentru restituirea sumelor plătite în plus în urma unor greşeli de calcul; c) pentru acoperirea avansului necheltuit şi nerestituit la timp, eliberat pentru deplasare în interes de serviciu sau transferare într-o altă localitate ori pentru necesităţi gospodăreşti, dacă salariatul nu contestă temeiul şi cuantumul reţinerilor; d) pentru repararea prejudiciului material cauzat unităţii din vina salariatului (art.338). (5) Salariul plătit în plus salariatului de către angajator (inclusiv în cazul aplicării greşite a legislaţiei în vigoare) nu poate fi urmărit, cu excepţia cazurilor unei greşeli de calcul.

48. Conform pct.24^1 din Regulamentul privind salarizarea angajaţilor din instituţiile medicosanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală, aprobat prin HG nr.837 din 06.07.2016, Suplimentele pentru cumularea atribuţiilor funcţiei deţinute cu atribuţiile unei funcţii vacante, temporar vacante sau temporar absente se stabilesc personalului, la necesitate, astfel încât să nu afecteze calitatea serviciilor prestate, prin actul administrativ al conducătorului, în limitele mijloacelor fondului de salarizare. Pct.24^2 . Cuantumul suplimentului pentru cumularea de funcţii se stabileşte de părţile contractului individual de muncă, în funcţie de volumul real de lucrări executate, dar nu poate fi mai mic de 50% şi, respectiv, nu poate depăşi 100% din salariul de funcţie stabilit conform vechimii minime în specialitate pentru funcţia vacantă, temporar vacantă sau temporar absentă. Pct.24^3. În cazul cumulării atribuţiilor unei funcţii de către mai mulţi angajaţi, cuantumul suplimentului de plată pentru cumularea de funcţii se stabileşte proporţional volumului lucrărilor executate de către fiecare dintre ei, în limitele salariului de funcţie stabilit pentru funcţia cumulată. Pct.24^5. Plata pentru înlocuirea salariatului temporar absent de către un alt angajat, prin prelucrarea timpului, conform programului de lucru, se va achita în mărime ordinară, proporţional orelor de muncă efectiv lucrate. Munca prestată astfel nu se consideră muncă prin cumul sau muncă suplimentară.

49. Reiterînd normele legal citate la prezenta speţă, Colegiul reţine că, reclamantul/apelant IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi pretinde încasarea de la Albot Eugenia a sumelor de 20.254,94 lei şi 4.861,18 lei, bazându-se pe Raportul de evaluare nr.10-07/29 din 07.04.2023, întocmit de CNAM.

50. Analiza Raportului enunţat, permite de deduce, că acesta nu indică expres asupra personalului – angajaţilor, care se pretinde că au beneficiat de plăţi salariale nejustificat, limitându-se la indicarea iniţialelor acestora. Respectiv, din Raportul de evaluare nr.10-07/29 din 07.04.2023 nu se constată obligaţia angajatului Albot Eugenia de a restitui careva sume în beneficiul angajatorului ÎMSP „Spitalul de Psihiatrie Bălţi”, dar nici vinovăţia acesteia în formarea prejudiciului la instituţia vizată.

51. Mai mult, Raportul nominalizat supra, nu reflectă legătura între aspectele constatate şi obligaţiunea Eugeniei Albot de restituire a sumelor pretinse, dimpotrivă acest raport de evaluare a fost întocmit în urma examinării de către CNA a materialului privind pretinsele acţiuni ilegale ale factorilor de decizie din cadrul instituţiei medicale.

52. În context, Colegiul civil accentuează că, în conformitate cu pct.14 şi pct.16 din Hotărâre nr.837 din 06 iulie 2016 pentru aprobarea Regulamentului privind salarizarea

angajaţilor din instituţiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală, Instituţiile medico-sanitare publice individual, conform specificului de activitate, îşi reglementează mărimea suplimentului pentru performanţe profesionale individuale în muncă, pe categorii de personal, în baza Indicatorilor-tip de performanţe profesionale individuale în muncă, aprobaţi de Ministerul Sănătăţii, Muncii şi Protecţiei Sociale. Achitarea suplimentului la salariu pentru performanţe profesionale individuale în muncă se efectuează lunar în baza rezultatelor constatate în urma evaluării performanţelor profesionale a muncii personalului instituţiei medico-sanitare. În corespundere cu prevederile stipulate la pct.14 din anexa nr.3 la Ordinul Ministerului Sănătăţii nr.588 din 18 iulie 2016 cu privire la implementarea Hotărârii Guvernului nr.837 din 06 iulie 2016, plata cu caracter stimulator pentru îndeplinirea indicatorilor de performanţă profesională individuală în muncă peste 15% din salariu de bază a lucrătorului medical, în limita mijloacelor financiare disponibile, se efectuează în baza indicatorilor stabiliţi de conducătorul instituţiei.

53. Iar în conformitate cu pct.17 din Regulamentul privind salarizarea angajaţilor din instituţiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală, aprobat prin HG nr.837 din 06.07.2016, responsabilitatea pentru evaluarea lunară a îndeplinirii indicatorilor de performanţă profesională a muncii se atribuie Comisiei de evaluare a performanţelor profesionale a muncii, aprobate prin ordinul conducătorului instituţiei.

54. Reieşind din conţinutul normelor legale enunţate, instanţa de fond corect a ajuns la concluzia că, plata cu caracter stimulator se efectuează în baza indicatorilor stabiliţi de conducătorul instituţiei, iar în atare situaţie nu ţine de obligaţia salariatului Albot Eugenia de a duce evidenţa sau de a verifica volumul lucrărilor executate.

55. Totodată, se reţine, că reclamantul a înaintat prezenta acţiune reieşind din prescripţia Inspecţiei Financiare din cadrul Ministerului Finanţelor al RM, care i-a cerut, inclusiv, Consiliului administrativ IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi, asigurarea restituirii cheltuielilor neîntemeiate în sumă totală de 724,9 mii lei. Însă, din prescripţia făcută nu se desprinde, că anumite cheltuieli urmează a fi restituite de către Albot Eugenia.

56. Tot aici, chiar în ipoteza în care în urma prescripţiei făcute, reclamantul a constatat achitarea în plus a plăţilor salariale pârâtului, acesta, la formularea cererii de restituire a sumelor enunţate, urma să ţine cont de prevederile art.148 Codul muncii, aplicabile speţei, care nu permit urmărirea salariului plătit în plus salariatului de către angajator (inclusiv în cazul aplicării greşite a legislaţiei în vigoare), cu excepţia cazurilor unei greşeli de calcul.

57. Dat fiind faptul că, la caz, nu s-a confirmat vreo greşeală de calcul în raport cu sumele achitate către Albot Eugenia, Colegiul conchide că ultima nu poate fi obligată să restituite în beneficiul ÎMSP „Spitalul de Psihiatrie Bălţi" a suplimentului pentru cumularea funcţiilor temporar vacante. Respectiv, instanţa de fond corect a concluzionat privind netemeinicia acţiunii.

58. Cu referire la afirmaţia reclamantului/apelant precum că, prin achitarea neîntemeiată către Albot Eugenia a plăţilor salariale în mărime de 20.254,94 lei şi contribuţiilor de asigurări sociale de stat în sumă de 4.861,18 lei s-a prejudiciat instituţia medicală, Colegiul reţine, că potrivit pct.5 din Contractul nr.05-08/14 din 31 decembrie 2021 încheiat între CNAM şi IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi „De acordare a asistenţei medicale (de prestare a serviciilor medicale) în cadrul asigurării obligatorii de asistenţă

medicală", la care s-a referit însăţi apelantul, se atestă, că prestatorul de servicii este obligat să repare prejudiciile cauzate CNAM prin dezafectarea mijloacelor financiare primite de la FAOAM pentru alte scopuri decât cele stabilite conform actelor normative privind FAOAM şi Contractului.

59. În sensul Contractului enunţat, responsabil de folosirea contrar destinaţiei a mijloacelor financiare primite de la FAOAM se face prestatorul de servicii şi nu Albot Eugenia.

60. Or, în speţă, cumularea funcţiilor şi achitarea plăţilor salariale a fost dispusă de factorii de decizie, respectiv, ultimii se fac responsabili de folosirea mijloacelor financiare şi eventuala prejudiciere a CNAM. Cu referire la răspunderea materială a salariatului Albot Eugenia, cum just a reţinut instanţa de fond, aceasta intervine doar în cazurile expres prevăzute de art.337 şi 338 Codul muncii, care, la caz, nu se atestă.

61. Aşa dar, verificând motivele de casare invocate în apel, Colegiul civil constată că, acestea se referă la dezacordul apelantului cu soluţia pronunţată de către instanţa de fond şi nu relevă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a hotărârii atacate cu apel.

62. Distinct de cele enunţate, Colegiul civil şi de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Instituţia Medico-Sanitară Publică „Spitalul de Psihiatrie Bălţi", cu menţinerea hotărârii Judecătoriei Bălţi, sediul central din 11 decembrie 2023.

63. În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi.

Se menţine hotărârea judecătoriei Bălţi, sediul central din 11 decembrie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi către Albot Eugenia privind încasarea plăţilor salariale achitate neîntemeiat, încasarea contribuţiilor de asigurări sociale de stat obligatorii şi încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei Stanislav Grosu

Judecătorii Alina Ţihonschi

Radu Holban